

KONFERENCE

Národnostní menšiny a film

23. setkání národnostních menšin

7. 11. 2024

Městská knihovna v Praze, Malý sál
Kino Ponrepo

FAMU

Dům národnostních menšin, o.p.s. a partneři:
Hl. m. Praha, Národní filmový archiv,
Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze
Hlavní mediální partner: Česká televize
Akce se koná pod záštitou JUDr. Jiřího Pospíšila,
náměstka primátora hl. m. Prahy

ÚVODNÍ SLOVO

Jiří Pospíšil náměstek primátora hl. m. Prahy

Jiří Knitl zastupitel HMP a předseda Výboru pro národnostní menšiny ZHMP

David Čeněk děkan FAMU

David Havas vedoucí kina Ponrepo

BLOK I. 9:00–12:45

Akce potrvá od 9:00 do 17:00

Menšiny ve filmu i za kamerou

David Čeněk; Film a multikulturalita

David Čeněk je pedagog a filmový historik, v roce 2004 dokončil studia filmové vědy na FF UK, přednáší na FAMU, letos v květnu se stal děkanem FAMU.

Matej Mináč; Síla lidskosti, inspirace pro současnost

Matej Mináč vystudoval filmovou režii na bratislavské VŠMU (1987). Dlouhodobě ho přitahuje téma holocaustu. Do všeobecné známosti se dostal trilogií filmů o siru Nicholasi Wintonovi: Všichni moji blízcí (1999), Síla lidskosti – Nicholas Winton (2001) a Nickyho rodina (2011). Filmy získaly více než 70 cen včetně Emmy či Ceny diváků na MFF Karlovy Vary.

Jakub Novosad; Neodvyprávěné příběhy Rajka Grlice

Jakub Novosad je editor, překladatel, produkční, autorský podcast HEJ, SLOVANÉ spolu se svým bratrem Lukášem, specializace na západní Balkán. Dramaturg Balkanfilm, překladatel beletrie a odborné literatury ze srbštiny, chorvatštiny a bosenštiny, dramaturg festivalu současné balkánské kultury a filmových projekcí, populizátor současné kultury zemí západního Balkánu v ČR.

Agáta Pilátová; Odraz Rusínů v českém filmu

Agáta Pilátová se narodila a vyrůstala v Užhorodu, odkud se s rodiči po skončení války přestěhovala do Prahy. Vystudovala češtinu, estetiku a žurnalistiku. Je kulturní publicistka. Podílí se na publikacích o Podkarpatské Rusi.

Světlana Lazarová; Česko–bulharské stopy ve filmech Světlany Lazarové

Světlana Lazarová je scénáristka a režisérka pocházející z bulharského Plovdivu. Po absolvování FAMU začala v 90. letech spolupracovat s Českou televizí i s dalšími televizními a filmovými subjekty, ve kterých se podílí na dramaturgii a režii dokumentárních filmů a pořadů. Je mimo jiné autorkou dokumentárních snímků Jedna bulharská diagnóza, Kaligrafie srdce, seriálů Bojová umění aneb Jednota osobnosti a Rodopská magie, dokumentárních portrétů z cyklu Příběhy slavných.

Jitka Rohanová, Polsko v českých kinech

je absolventka bohemistiky a polonistiky na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2002 pracuje v Polském institutu v Praze, v současné době jako programová specialista pro oblast vážné hudby, filmu a divadla. Ve svém volném čase se věnuje také překládání filmů z polštiny do češtiny.

Lenka Víchová, Týden ukrajinského filmu

Lenka Víchová je ukrajinistka, specializuje se na soudobé dějiny Ukrajiny. Je šéfredaktorkou časopisu Ukrajinský žurnál, komentátorka Českého rozhlasu, působí v České asociaci ukrajinistů a též jako analytička v Evropských hodnotách.

Sanjin Mirić, Sedm tisíc duší

Sanjin Mirić pochází z města Visoko v Bosně a Hercegovině. V roce 1991 absolvoval katedru dokumentární tvorby na FAMU v Praze. Pracoval jako režisér pro Svobodnou Evropu – RFE, natočil několik dokumentárních filmů pro ČT a pracoval též jako režisér publicistických pořadů na TV Nova.

**Slavnostní předání Ocenění předsedy Výboru pro národnostní menšiny ZHMP
za významný přínos v oblasti národnostních menšin v Praze.**

OBĚDOVÁ PAUZA

BLOK II. 14:00–17:00

Romové ve filmu a dokumentu

Ladislav Goral, Romové ve filmu ve vzpomínkách pamětníka

Ladislav Goral je hudebník, herec, sociální aktivista. Od roku 1979 účinkoval v řadě filmů a televizních seriálech. V letech 1990 až 2004 pracoval na Sekretariátu Rady vlády ČR pro národnostní menšiny. V roce 2009 se stal prvním nositelem ceny Gypsy Spirit. Projekce medailonku o této osobnosti u příležitosti jeho 85. narozenin.

Františka Dvorská; Romové za kamerou

Františka Dvorská je romistka a filmová teoretička. Mimo jiné působí také jako projektová manažerka v Platformě pro sociální bydlení.

Karolina Spielmannová; Vzpomínka na Robina Striu

Karolina Spielmannová je tisková mluvčí a vedoucí Oddělení vztahů s veřejností. V rámci svých profesních zkušeností se věnovala i produkci akcí nebo videí, vedení projektů, marketingu a personalistice. Ale oblast PR ji momentálně naplňuje nejvíce. S Robinem Striou se potkala až v Muzeu romské kultury, kde pracoval na pozici videodokumentátora. I díky němu měla možnost nahlédnout pod pokličku „romství“ a společně připravili nespočet akcí Muzea.

Kristína Čajkovičová, Robert Poupátko; Tu+kino festival romského filmu v Brně

Robert Poupátko Začínal jako střihač filmů pro dospělé. Jeho snem ale bylo psát. Když se seznámil s režisérem a producentem Jiřím Sádkiem, začali spolu pracovat na romském hororu Mulo, jehož scénář podpořil Státní fond kinematografie. Momentálně pracuje v Tuke. TV jako dramaturg a scénárista, kde také tvoří filmový magazín Coming Out. Spolu s Alicí Sigmund Herákovou stojí za dramaturgií festivalu Tu+kino. Od roku 2022 vyučuje na katedře žurnalistiky a mediálních studií FSS MU.

Kristína Čajkovičová je kulturní manažerka. Od roku 2018 se podílí na vedení a realizaci mezinárodních projektů v různých paměťových a kulturních institucích v Brně. V Tuke. TV se podílí na strategickém řízení organizace. Koordinovala také přípravu festivalu Tu+kino.

Jaroslav Miko; More Miko

Jaroslav Miko je lidskoprávní aktivista, řidič kamionu, autor podcastu Mikodrom. V roce 2016 byl jedním ze zakladatelů humanitární iniciativy Češi pomáhají. Několik let také usiloval o přijetí dětí z válečných oblastí Sýrie. Režisér Robin Kvapil o Jaroslavu Mikovi natočil film More Miko.

**Dům národnostních menšin, příspěvková organizace
představení nové vizuální identity**

BLOK III. 18:00–20:00

Vietnamský filmový večer v kině Ponrepo

Klára Trsková, dramaturgyně filmového večera

Klára Trsková vystudovala portugalistiku a filmovou vědu na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze a CAS na FAMU. Zaměřuje se na lusofonní film a postkoloniální témata. V Národním filmovém archivu pracuji od roku 2019. Nejprve se věnovala projektu Jiná Evropa, později nastoupila do Oddělení kurátorů. Její články o českém filmu se dají nalézt ve Filmovém přehledu.

Programový večer se zaměří na představení česko-vietnamských dokumentaristů, projekci dokumentů a debatu s jejich tvůrci.

Úryvek z rozhovoru Tô Ngoc Thànha s Nguyễn Phương Hà / 2024 / vietnamsky s CZ titulky / 5 min.

Výtvarný umělec Tô Ngoc Thành studoval v sedmdesátých letech animaci na pražské UMPRUM. Kopie filmu Jižní země, kterým zakončil své studium, zůstala uložena ve sbírce Národního filmového archivu. V roce 2024 ho kontaktovala Nguyễn Phương Hà, předala mu digitální verzi jeho filmu, který dlouhé roky neměl možnost shlédnout a při té příležitosti s ním pořídila rozhovor o studii v Československu.

Jižní země / Tô Ngoc Thành / ČSR 1974 / 6 min. / 35 mm

Animovaný protiválečný film Tô Ngoc Thànha, který v sedmdesátých letech studoval v Praze na UMPRUM, se snaží dětsky srozumitelnou formou vysvětlit rozdíly mezi tehdejším Vietnamem a „hřmotným a robustním“ Československem.

Mezi regály / Trần Thanh Mai / ČR 2021 / 4 min. / DCP / EF

Krátký dokumentární film sleduje pět mladých dospívajících lidí, kteří mluví o rozdílech mezi první a druhou generací rodin z vietnamské diaspory v České republice. Stereotypní záběry a dokumentární nahrávky zvuků z večerek autorka kombinuje s kreslenými sekvencemi.

Martin a Thanh / Trần Thanh Mai / ČR 2018 / 1 min. / DCP / vietnamsky / CZT / EF

„Češi prostě jednoho dne prohlásili: ‚Tady už není socialismus!‘“ V minutovém filmu Martin a Thanh autorka reaguje na téma stoletého výročí vzniku Československa. Do narativu bilancování a oslavování jednoho státního útvaru vnáší také příběh svých rodičů, kterým rok 1989 přinesl velkou nejistotu a rozhodování, zda mají zůstat v Čechách, nebo se vrátit domů.

Milý tati / Diana Cam Van Nguyen / ČR 2021 / 13 min. / DCP / česky

Oceňovaný autobiografický snímek, ve kterém autorka kombinuje různé animační postupy, založený na otcově dopisech adresovaných dceři z vězení.

Mat goc / Dužan Duong / ČR, Vietnam 2014 / 19 min. / DCP / EF

Dokumentární film Dužana Duonga s inscenovanými prvky má v názvu vietnamské označení pro odrodilce, tedy někoho, kdo se odcizil původní kultuře a „ztratil kořeny“. Dva pražští b-boyové odjíždějí na návštěvu k babičce do Vietnamu. Na vesnici mezi rýžovými poli se nudí, trápí je horko a špinavé pláže. Postupně ale zjišťují, že by chtěli mít ke své rodině o něco blíž.

Bo Hai / Dužan Duong / ČR 2017 / česky / 26 min. / DCP / česky

Film Bo Hai je o vztahu starší generace Vietnamců s jejich dětmi. Rodiče se po přestěhování do České republiky rozhodli zasvětit celý život finančnímu zajištění rodiny, jejich děti se pak zcela integrovaly do českého prostředí, na úkor vietnamských kulturních kořenů.

Začátek 20:00

Divadelní inscenace U Nguyenů (Duc Anh Le)

Jak se (ne)ztrapnit na návštěvě vietnamské rodiny? Inscenace U Nguyenů představuje zábavný a zároveň poučný pohled na život vietnamské komunity v Česku. Dva dobrovolníci z publika se aktivně zapojí do inscenace, kde je vietnamští průvodci uvedou do světa tradičních vietnamských zvyků, rodinných rituálů a typických situací spojených s návštěvou vietnamské domácnosti.

Moderátoři

Iveta Demeterová

je česká redaktorka a moderátorka, vystudovala andragogiku a věnovala se neziskovému sektoru. Stála u zrodu prvního romského internetového rádia Rota, které vedla 7 let. Od roku 2010 pracuje pro Český rozhlas, kde se i díky aktivní znalosti romštiny stala vedoucí pořadů My a oni, Sousedé a O Roma vakeren (Romové hovoří). V roce 2014 získala ocenění Roma Spirit v kategorii média udělované organizacím a osobám, které pomáhají zlepšit situaci Romů v Česku.

Jakub Štědroň

vystudoval obor teorie kultury na FF UK, kde zakončil i svá doktorská studia. Od roku 2006 pracoval na pražském magistrátu v sociální oblasti. V letech 2009 až 2010 absolvoval dvě půlroční stáže v Evropském parlamentu v Bruselu a v Agentuře EU pro lidská práva ve Vídni. Od roku 2011 do současnosti působí jako ředitel městské kulturní organizace Dům národnostních menšin. Přednáší též v češtině a angličtině na FTVS UK.